

ТИЖНЄВИК REVUE NEBOMAĐAJKE УКРАЇНСЬКЕ UKRAINIENNE TRIDENT

Число 37-38, рік видання II. 18 липня 1926 р. Ціна 3 фр. (Prix 3 fr.)

РОДИНА

Симона Петлюри,

складає свою щиру подяку всім тим, хто вшанував пам'ять Небіжчика.

Усім тим, хто висловив своє співчуття з приводу тяжкої втрати смерти св. пам.

Симона Петлюри,

Голови Директорії
і Головного Отамана Військ УНР.

дякують Голова на той час Держави А. Лівицький
та Уряд Української Народної Республіки.

Маска, знята з обличчя С. Петлори.

ВІД УРЯДУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.

25 травня 1926 року смертю мученика загинув славний лицаръ землі української Голова Директорії, Головний Отаман Військ УНР Симон ПЕТЛЮРА. Не в чистому полі, не в чесному бою поліг він головою, — загинув він від зловрої руки найманого ворогами України убивці, що підстеріг його безбройного на вулиці світової столиці. До численних могил борців проти червоної Москви, що їх розсипано на батьківщині та на еміграції, додано нині ще могилу вождя українського народу, борця за незалежну Державу Українську, за волю й честь Української нації. Народе український, скилися низько перед славною могилою Симона ПЕТЛЮРИ, бо він душу свою поклав за Україну, смерть прийняв за щастя твоє, за долю твою!

У тяжкий відповідальний час української історії поставлений був Симон ПЕТЛЮРА на чолі Української Народної Республіки. Знесилений віками поневолення та лихоліттям великої війни, український народ з напруженням усіх сил своїх змагався створити власну національну державу, свідомий того, що лише «в своїй хаті своя правда, і сила, і воля». З середини провадилася творча організація Української Республіки на ґрунті народограєства, громадської й політичної рівності всіх громадян, охорони соціальних прав українського селянства й робітництва та національних прав меншин, що здавна живуть на Україні.

За кордоном, в Європі та в цілому світі, так само напружено провадилась боротьба за визнання Української Народної Республіки іншими державами та чинна охорона права України на самостійне державне існування. А разом з тим треба було безперестанно відбиватися од відковічного ворога, що зажерливо простягає руку свою на нашу землю.

Жертьменість, твердість та непохитність означають велику путь визвольної боротьби, на чолі якої стояв Симон ПЕТЛЮРА. Свята відданість народдій справі, мужне лицарське завзяття в бою осяли

його славою серед українського народу. А в очах ворогів нашої батьківщини ім'я його стало страшним та ненависним, бо воно було гаслом змагань народніх, що прямували до національної та соціальної справедливості в незалежній республікансько-демократичній державі. Тож, коли ворог людського права поставив собі завданням винищити видатніших противників своїх, то першою жертвою його підступного злочину мав уласти той, хто незломним заборолом стояв на шляху зловожих замахів на права українського народу. Та для ворожої Москви ще мало самої смерті великого патріота. Для виконання ганебного вчинку ворог умисне обрав жида, мов би іместника за жидівські погроми під час революції, і намагається брудним наклепом заплямити чисте ім'я того, хто найгостріше поборював усяке насильство та з окрема суворо поборював насильства над жидівським населенням України.

Симона ПЕТЛЮРИ не стало. У чужій землі лежить лицарь, ждучи у дубовій труні свого повороту на Україну. Але несмртельний дух Його вітає нацією цілими українським народом, горить в серцях еміграції української, живе серед Уряду Української Народної Республіки. Діло Симона ПЕТЛЮРИ - то діло цілої нації, і цілим українським народом має бути довершене. Справа національного визволення, що в ній провід вів Уряд Української Народної Республіки на чолі з Симоном ПЕТЛЮРОЮ, має глибокі основи для себе в самім життю українського народу, в самій душі його. Через невдачі та вигнання провідників визвольна боротьба не припинилася -- не зійде вона зного переможного шляху і через трагичну смерть великого вождя. Скроплені мученицькою кров'ю його ідей та його приклад стануть для нас святым заповітом, кажуть нам не лише продовжувати боротьбу за наше національне й державне визволення, а й наказують помножити наші зусилля, щоб заступити собою стражену велику силу.

По смерті незабутнього вождя виконання обов'язків Голови Директорії, Головного Отамана Військ Української Народної Республіки перейшло до Голови Ради Міністрів Андрія ЛІВИЦЬКОГО на основі закону 12 листопаду 1920 року, а Рада Народних Міністрів в засіданні 1 червня 1926 року прийняла цей акт до відома та виконання.

Приймаючи на себе в цей відповідальний час увесь тягар праці нашого національного й державного визволення, Уряд Української Народної Республіки дає урочисту обітницю перед цілим українським народом та перед славною пам'яттю Симона ПЕТЛЮРИ свято і непорушно виконати до кінця свій обов'язок перед батьківщиною. Уряд закликає всіх громадян українських до братнього об'єднання навколо ідеалів У.Н.Р., освячених кров'ю наших військ патріотичних

та їх Головного Отамана. Уряд Української Народної Республіки звертається до цілого народу українського, на батьківщині — в неволі та на еміграції -- в розсіянні сущого, не втрачати духу мужнього, з новою вірою одностайно проти однічного ворога стати, вшанувати славну пам'ять Симона ПЕТЛЮРИ не жалем та слізьми, а могутньою організацією близької перемоги.

«Поховайте та вставайте, кайдани порвіте!» І коли спадуть з народу українського ті тяжкі та ганебні кайдани, коли на лицарській крові наших борців повстане незалежна Українська Держава, буде тоді закінчено працю й часове завдання Уряду Української Народної Республіки. Відновивши державність свою на вільній землі, український народ скаже своє суверенне слово і покличе до влади тих, кого волітиме поставити коло великої державної праці.

А до того часу, підвівши високо в гору прapor Української Народної Республіки, що випав з натруджених рук славного лицаря, Уряд Української Народної Республіки закликає націю українську до дальшої боротьби з ворогом, що брутальною силою поневолив нашу батьківщину та пайманою рукою занапастив незабутнього вождя народного.

Спочивай, змучений Лицарю! Україна не забуде тебе і саму смерть твою перетворить в життя, в славу і волю народню!

12 червня 1926 року.

АНДРІЙ ЛІВИЦЬКИЙ (-)

Заступник Голови Директорії, Головного Отамана Військ УНР.

ВЯЧЕСЛАВ ПРОКОПОВИЧ (-)

Голова Ради Міністрів.

Генерального Штабу Генерал-Хорунжий ВОЛОДИМИР САЛЬСЬКИЙ

Військовий Міністр.

Париж, неділя, 18 липня 1926 року.

Декларація Уряду, стверджуючи спадкоємність і неперериваємість легальної влади Української Народної Республіки, має велике значення і для України, і для еміграції, і для за-кордону.

Вона розбиває геть чисто всі розрахунки Москви, яка, керуючи рукою ганебного злочинця, мала на думці, вбивши вождя нації, знищити саму УНР, припинити чи принаймні загальмувати на довший час боротьбу нашого народу за визволення і власну державність.

Боротьба йде далі під старими пропорами: на чолі борців твердо і непохитно стоїть Уряд УНР.

Ні заступник Голови Директорії і Головного Отамана, ні Уряд ні на хвилину не ухилились од тих обов'язків одповідальних, які поклали на них велика, і славна й тяжка спадщина по бл. пам'. С. Петлюрі.

І тепер, переймаючи на себе тягар влади й боротьби, Уряд звертається до всього народу українського, закликаючи його скупчитися коло правительства і вести боротьбу непримиренну далі, аж до того часу, коли «на вільній землі український народ скаже своє суверенне слово і покличе до влади тих, кого волітиме поставити коло великої державної праці».

Само собою, що тільки перебранням влади та ствердженням її спадкоємності і легальнosti справа не обмежується.

Уряд виконує свій обов'язок тяжкий. Тепер черга за громадянством.

Перше за все в цю поважну й відповідальну годину громадянство, політично свідоме, повинно піднестися над всякими росходженнями, партійними ріжницями, особистими поглядами, симпатіями чи анти-патіями та розрахунками дрібними. Коли на поневоленій Вкраїні не може в вільних формах виявитися воля народня, а ми на чужині, в розсіянні не можемо без України творити щось нове і накидати його її, - - найпростіший обов'язок усіх місцо стояти і з'єднатися коло тієї форми державності,—задовольняє вона кого чи не задовольняє,—з якою ми вийшли з рідного краю . . Української Народної Республіки. А чи зберегти її, чи виправити, чи змінити -- це справа всього народу нашого на визволеній землі. На це і час і місце буде вдома. А поті — праві і ліві — всі під пропором УНР!

Тяжка, невіджалована втрата — передчасна смерть Головного Отамана — наказує «нам помножити наші зусилля, щоб заступити собою страчену велику силу».

І самою лояльністю до УНР не вичерпуються на сьогодняшній день обов'язки громадянства.

Воно повинно — кожен на своєму місці, по силі і спроможності своїй — взяти як найдіяльнішу участь в боротьбі за визволення, стати як найактивніше в допомозі Правительству в його заходах.

Організація громадянства, його активність, систематична праця сьогодня потрібніші як коли.

Тільки разом з усім свідомим, організованим і активним громадянством нашим зможе Уряд виконати ті завдання, які стоять перед ним. Громадянство повинно озватися на заклик:

«Уряд закликає всіх громадян українських до братнього єднання навколо ідеалів УНР, освячених кров'ю наших військ патріотичних та їх Головного Отамана. Уряд Української Народної Республіки звертається до цілого народу українського, на батьківщині — в неволі та еміграції — в розсіянні сущого, — не втрачати духа мужнього, з новою ергою одностайно проти одвічного ворога стати, вшанувати славну пам'ять Симона Петлюри не жалем та слізми, а могутньою організацією близької перемоги».

ПАМ'ЯТНИК НЕРУКОТВОРНИЙ.

Не можемо ми сьогодня достойним способом увіковічнити ім'я національного героя і мученика за українську державність, вшанувати пам'ять його так, як він того годен. Не можемо аж доти, поки Україна не визволиться з червоних кайдаїв і не повернеться до вільного життя, розвитку й розцвіту.

Не можемо віддати належне пам'яті С. Петлюри сьогодня там, в поневоленому рідному краї. Не можемо так, як хотіли б, і так, як повинно, зробити цього тут — на чужині. Розпорощенність еміграції, матеріальна її неспроможність стають тому на перешкоді. Ще утруднюють це завдання правне становище еміграції, позбавленої батьківщини, мале розуміння нашої боротьби, значіння жертв тяжких за нашу свободу і загально людський мир та спокій в тих країнах, де ми перебуваємо.

Нехай сьогодня не стане поруч з пам'ятником Вашингтонові у

Паризі пам'ятник Симонові Петлюрі. Нехай не знайдемо ми тут сьогодні ще вулиці Симона Петлюри так, як знаходимо вулицю Симона Болівара. Нехай ще сьогодня мармурова таблиця не вкаже кожному того дому, де жив Головний Отаман. На це все прийде час. Ми глибоко певні, що визволена Україна складе прилюдно пошану свєтому гересві. Ми також певні, що цю пошану вільного нарсду тому, хто вмер за його волю, зрозуміють інші культурні нації і разом з нами воздадуть йому належне.

Та сьогодня це все ще не в нашій спроможності. Але міжемо й повинні ми вже сьогодня дбати про вшанування його пам'яти, увіковічнення його імені всіми спасибами. Це розуміють всі і всюди. Повсюди завязалися Комітети, що поставили собі цю мету.

З усіх заходів в цьому напрямку ми хочемо привернути увагу громадянства до одного способу, який здається нам дуже доцільним і потрібним, і здійснити який цілком в нашій спроможності. Це *заснування Української Бібліотеки імені С. Петлюри в Паризі*.

Нема чого доводити тут, чому це потрібно, несбідно й корисно.

Українська колонія в Паризі вже досить численна, а де-далі то, звісно, вона зростатиме ще. І коли тільки хвилі нарсдні прорвуть ту греблю, що відділяє сьогодня Україну від культурного світу, — наша молодь, жадна науки, звернеться по неї на захід. І серед тих міст, які вабитимуть до себе українське студенство, беззуперечно одним з найперших буде Паріж. Сотні й тисячі наших юнаків, навязуючи порвану було традицію Петра Могили, післятимуть тут науку.

І треба думати про те, щоб, черпаючи безпосереднє з західно-європейських криниць культури, наша молодь могла тут мати джерело і рідної мови, історії й літератури, економіки, джерело знання про Україну та її природу, побут, працю, народ в минулому й сучасному.

Де-далі, то живішим і глибшим стає інтерес чужинців до нашого краю. З'являється й зміцнюється потреба познайомитися з ним, з гім, що дає він і може дати загально-європейському життю. Отже треба улегшити чужинцям, що хотять сзнайомитися з Україною, можливість студіювати тут, за кордоном.

Нарешті, входимо ми в сім'ю культурних народів, навязуються живіші зв'язки між європейськю й українськю наукю, і само собою виступає на чергу денни питання, як відповідно репрезентувати перед Європою українську культуру.

Таким завданням мала б служити Українська Бібліотека в Паризі. І само собою зв'язуються заснування її з іменем його, хто привертав не тільки словом, але й ділом нас до західу, і чия снята кров пролилася на вулицях Паризжу.

В Паризі повинна бути Бібліотека імені С. Петлюри. Повинна бути, щоб молодь наша, беручи в Сорбонні досвід віків, переймаючись духом європейським, вчилася з його ідей, з його життя, з його смерти любови діяльної до рідного краю... А Захід бачив, як ми шануємо своїх людей великих.

Чи ж може бути пам'ятник прекрасніший, достойніший і благород-

ніший? А до того, пам'ятник — живий, живий на потомні часи, живий на віки?

Можливості матеріальні?... Наші емігрантські злідні і величні культурні проекти. Але ж не одразу Київ будувався. З малого починається велике.

З тисячі франків розпочалася п'ятирічний год тому Тургеневська російська бібліотека в Парижі. З невеликого нардилася Міцкевичевська польська. І тепер поруч з ними, що мають не аби-яке культурне значення, задовільняючи потреби своїх земляків, повинна стати Українська Бібліотека імені Симона Петлюри.

Ті однодушні настрої, якими озвалися на страшну звістку про трагичну смерть Головного Отамана наша еміграція і наша людність на українських землях, творять сесію відповідну психичну атмосферу, сприятлива для того, щоб розпочати вже зараз цю працю.

Коли кожна давня наша бібліотека, що посідає книжкий запас, який часами лежить без користі, дастъ хоч частину своїх дублетів; коли кожне видавництво пришло і присилатиме всі свої видання, хоч в одному примірникові; коли кожний журнал чи газета постачить попередній комплект і висилатиме надалі, то вже під бібліотеку покладено буде солідні підвальнини. А далі ж, кожен, хто тільки хоче дійсно вшанувати пам'ять С. Петлюри, може внести свою лепту книжками, нехай однією. Скільки ж зараз поміж емігрантами є людей, у яких маються дуже цінні видання, — і які іноді, вічно у мандрах, не знають, куди їх примиstitи та як їх зберігти.

Це дає можливість кожнemu прислужитися високого культурного значення справі.

По-за книжним фондом потрібні і гроші на пересилання, упорядкування, помешкання... І тут так само, ми думаємо, можна рахувати на жертвеність наших земляків.

Ми певні, що наші знавці книжки й бібліотечні справи охоче прийдуть на допомогу своїм досвідом, своїми порадами.

Звичайно, найзручніше взятися за справу Парижському Комітетові вшанування пам'яти С. Петлюри: порозумівшись з іншими, йому слід би виділити особливу комісію та доручити її розроблення цього питання та шляхи й спосіб для його здійснення.

Треба тільки волі створити і енергії, і ми поставимо С.Петлюрі достойний його пам'ятник нерукотворний.

С. Черепин.

ПАНАХИДИ.

Панахиди за спокій душі св. пам. Симона Петлюри... Їх одслужено всюди. В Парижі і в Берліні, в Відні і в Сефії, Букарешті і Варшаві та Кракові, в Празі та Подебрадах. Одслужено по великих осередках, де скупчена наша еміграція. Одслужено всюди, де єсть українська інте-

лігенція; одслужено на заводах Франції і по всіх тих роскиданих по світу колоніях наших, де збилося наше вояцтво.

Цілком зрозуміло, що там, де єсть політична еміграція, де заробляє на хліб працею тяжкю наше козацтво, товариші по зброї і по поаці молитвю пом'янули того, з ким разом боролися за волю, з ким разом вийшли з рідної землі.

Але ось низка панаходи в Галичині: Тернопіль, Львів, Перешибль... Розпочинає, звичайно, наддніпрянська еміграція. Але всюди у вшануванні пам'яті Головного Отамана численно бере участь місцеве громадянство. «Маса інтелігенції й мішан, — пишуть нам з Тернополя, — а ще більше селян з околичних сіл». Ця пошана, яку галицька інтелігенція і галицьке селянство віддають пам'яті того, хто «продав Галичину», показує нам, що всюди розуміють загальнонаціональне значення втрати, велику вагу того діла, яке во ім'я України робив Покійний. В сцині його державних змагань сходяться придніпрянці і наддністрянці.

Свіжа могила об'єднала їх. «Ці поминки споїли ще тісніше українських скитальців з обох боків Збруча», — озываються з Братислави.

Нью-Йорк і село на Волині. Давня й заміжня колонія українська у велелюдному центрі світовому і бідне забуте село на Волині чи десь у пущах поліських — однаково розуміють, «як дорогий українському народові той вождь, що так довго провадив національну армію до боротьби за визволення свого народу з московського ярма» («Свєбода»), Бережці, Підлісці, Кімнати, Савчиці, Несухоїжи, Осьмиковичі... і довгий реєстр сел з ріжних повітів Волині. Уривки з нього знайде читальник в цьому числі «Тризуба», а листи приносять все нові й нові; все нові знаходимо по газетах звістки про ті села, де одбулися панаходи.

Мені цей реєстр багато говорить.

На спільній хор російсько-жидівської преси — од «Возрождення» до «Соціалістического Вестника», сд «Хвілі» до «Разсвета», що так дружно вторує большевицьким «Комуністам» та «Правдам» і виспівує на всі гласи: «Петлюра всіма забутий й нікому не потрібний», «давно вмер політично», — на цей хор яку гілну і силну відповідь дають преси селянє отам десь в забутих всіма закутках нашої землі, вшановуючи молитвою пам'ять того, хто жив і умер вождем народу.

Зважте, що ці панаходи по селах правляться єв в своїй державі. Тут немає примусу єфіційного; тут нема найменшого нагніту чи впливу морального оточення, як по еміграційських колоніях. Ініціатива йде знизу, з маси народної і показує, що вона, та маса, добре розуміє, чим був для неї Симон Петлюра. Це ясно говорить про значний звіст національної свідомості, про розуміння нашим селянством державних ідеалів, за які боровся і вмер Головний Отаман.

Листи й звістки про ці панаходи свідчать про надзвичайно теплу атмосферу, в якій сdbувалися ті поминки, говорять що плач козаків, селян, жінок над свіжсою могиллю. Глибоко зворушили ві ці слізози, цей сум, ці жалі. Вони говорять про ширість почуття, що захоплює всю істоту, про глибину тих настроїв, що їх викликала в душі народній

страшна втрата. Вони говорять про розуміння того, що значить для України саме ім'я Петлюра, про розуміння того, чим був він і чим зостався на віки.

А коли це так, то повинно знайтися і розуміння того шляху визвольної боротьби, — шляху збройного, яким ішов він. І над жалем тяжким повинна запанувати ясна думка, що для успіху її — тієї боротьби потрібні свідомість, організованість, праця систематична і жертви, жертви — нехай криваві, великі й тяжкі, бо тільки оружною рукою, бо тільки кров'ю здобувається незалежність.

Цьому служив він все життя своє, цій збройній боротьбі за визволення України сдав себе всього. За це, за волю й державність України пролилася його кров..

І вонг, та кров свята, сьогодня кличе усіх засмучених і прибитих горем знайти в собі силу пересилити горе і непохитно вести далі його діло.

Не треба плачу, доволі ридання! Оланувати почуттям і твердо йти тим шляхом, який він вказав: не плач ем , а меч ем!

С. Волох.

ДНІ ЗАГАЛЬНОГО СМУТКУ

(Листи з Варшави)

3-го червня в митрополитанській церкві на Празі відбулася друга панахида по Головному Отаманові С. В. Петлюрі, яку на цей раз попереджала урочиста літургія. Нанахіду і літургію правив митрофорний протоієрей о. Теодорович в супроводі з 6 священиками і 2 дияконами. Присутніми були переважно українці.

Велике враження справила високопатріотична промова и. — о. Сагайдаківського перед панахидою.

«То не свіжий вітрець повіває над свіжим могильним горбком, — казав о. Сагайдаківський, — то не тирса шумить в широких степах України і не сива зозуля намисто кус у вишневім садку, — то плаче і стогне Україна-мати над лютовою смертю любого сина... Чи ж стогне? Стогнати і плакати кат не дас».

Даючи оцінку життя і праці дорогої небіжчика, о. Сагайдаківський між іншим казав:

«В сучасний момент ми не можемо дати всебічної оцінки величчю фігури борця, так само, як стоючи у ніг високої скелі, ми не завжди її цілу можемо бачити. Ідеальну постать Симона Петлюри оцінить майбутній історик»...

Українців захопив о. Сагайдаківський не забували могили Отамана, а коли настає час, забрати з собою на Україну дорогі його юсті і поховати там над могутнім Ціліром, де спочиває наш великий Кобзарь.

Після панахиди о. Сагайдаківський в другий раз звернувся до присутніх з закликом віднести від імені варшавської української колонії свою квітку в віночок на могилу Головного Отамана. Цію квіткою мусіло б бути «Благодійне товариство ім. С. В. Петлюри», до організації якого й закликав о. Сагайдаківський варшавську колонію. Це благодійне товариство мало

б нести допомогу тим соткам і тисячам страдників за українську ідею, які розігнаті по в'язницях, шпиталях та ін.

• В суботу 5-го червня відбулася жалібна збірка Української Студентської Громади у Варшаві, присвячена пам'яті борця за визволення України С. В. Петлюри. Okрім членів студенської громади, які зібралися в повному складі, були присутні й представники від старшого громадянства та українських організацій.

Жалібну збірку відчинив голова громади М. Лівіцький вступним словом про ту тяжку втрату, яку поніс український народ в особі С. В. Петлюри та про те, як та звістку прийняла українська еміграція в інших державах. Пам'ять Голови Директорії і Головного Отамана військ У.Н.Р. присутні відзначали встановленням.

Г. Драченко в широкому докладі підкреслив істотніше тло убивства, доконаного на особі Головного Отамана, зазначаючи в той же час, що жидівська преса всіма засобами старається скерувати опінію світу в інший бік, а провідники жидівського народу солідаризуються з злочинцем Шварбардом і стають в виразну опозиційну позицію що до української справи. Це повинна мати на увазі українська інтелігенція. Свій доклад референт ілюстрував чистописми витягами з жидівської преси, докладно зупиняючись і на перегляді української преси в Галичині.

В. Осінський в своєму докладі торкнувся міжнародної політичної ситуації і тієї ролі, яку відігравала в ній і могла відігравати Україна під проводом С. В. Петлюри.

Д-р Г. Лукасевич поділився з присутніми особистими спогадами і підкреслив в них головніші моменти життя і праці Головного Отамана, зазначаючи в той же час, що С. В. Петлюра після гет. І. Мазепи являється в той же час одним з найбільших посібників ідеї української державності, до якої стремів він, не зважаючи на жадні перевіюди, не визнаючи жадних компромісів.

Збірка закінчилась співом гімну «Ще не вмерла Україна» і привіттям двох резолюцій.

В перший з цих резолюцій присутні протестують проти жидівських інспікторій, скерованих на українську націю та її провідників, та закликають всіх українців підтримати цей протест.

В другій присутні закликають звергніс військове українське керовництво скликати під своїм прапором біля випробованих політичних провідників та утворувати шляхи до здійснення заповітів дорогої покійника, так яскраво зазначених його прапорою.

Жалібне засідання, присвячене пам'яті Головного Отамана, відбулося рівно ж і в літературному українському гуртку.

В суботу 12 ц. м. відбулася велика жалібна академія для 'цілої української колонії в Варшаві, організацію якої взяв на себе спеціальний комітет, що складається з представників всіх українських організацій у Варшаві, скликаний управою, Українського Клубу.

Цими днями рівно ж відбулася академія, присвячена пам'яті С. В. Петлюри, в якій взяли участь не тільки українські кола, але й широкі кола прихильників української ідеї серед інших народів.

С. Липовецький.

ОСТАННЯ ПОШАНА.

27 цього травня Колонія українських емігрантів в Скальмережицях і Щепіньорі віддала останню пошану Світлій Пам'яті Симона Васильовича Петлюри — Верховного Воєджа — Голови Директорії

Стіл С. Петлюри.

й Головного Отамана Війск Укр. Народної Республіки, який 25 травня о 14 год. 35 хв., в Парижі, з рук більшевицького чекіста - жида з Смоленська, Самуеля Шварцбарда, прийняв мученицьку смерть за непохитну ідею незалежності Української Церкави.

Зразня вже вся колонія довідалась про трагичну смерть свого ідейного Прорідника й наложила жалобу.

На 16 годину, од Філії Українського Центрального Комітету в Скаль-мержицях було призначено панахиду в помешканні артистично-маліарської студії п. Миколи Крушельницького (секретаря Філії), яке було наповнено, однак з смаком, відповідно удеокоровано паніми жінками. З ініціативи одного з членів Філії, художник Поторока викопав оливцем на папері портрет Головного Отамана, який і уміщено в салі, на видному місці в золотій рамці, повітій жалобою. Над Портретом - «Тризуб» і ініціали «У.Н.Р.». По боках портрета опущені жовто-блакитні стрічки, символ похиленого перед смертю народного героя національного прапора.

В східному куті салі улаштовано аталой, який удеокоровано квітами й галузками дерева, а на аналої ікона: Молення о чаші в Гефсиманському Саду Господа Нашого Ісуса Христа.

За півгодини раніше прибув з Української Станиці при м. Катіші, Настоятель Св. Покровської Станичної Церкви, Ієромонах Дмитро Маган, з диригентом церковного хору, а точно в призначенну годину зібралася в чистеному складі вся українська колонія від малого до великого, від старого до молодого.

З Станиці прибули представники українського генералітету (ген. Шандрук, ген. Козьма, ген. Базільський і ген. Шепель), як рівно-ж представники місцевої польської адміністраційної й громадянської влади та

З жалібного походу на гроб du Sommerard.

де-кільки приватних осіб-поліків, очевидно прихильників незалежності України.

Тут-яче сформувався чоловічий хор і роспочалася панаахида...

«Немає більшого щастя, як життя своє віддати за друзів своїх», — з чуттям глибокого жалю й безмірного суму промовив отець Імітро.

І смутком невимовним повільно від них свантельських стір.

«Не стало нашого укоханого Головного Отамана», — продовжував тим-же голосом пал-отець... Він життя своє віддав за друзів своїх — за увесь український народ, за його щастя, і ставу, і волю. Пого замучили, — ...чуті дали...

«Тижка для нас це втрата, — промовивши далі пан-отець, — невимовно тижка... але ми не мусимо падти на дусі, нам'ятаючи, що... убивають тих, хто сильний. А Він був сильний! Іув сильний свою честністю, непідкупністю, твердістю духа... Він твердо й непохитно прямував до здійснення Святої Ідеї Нашого Пароду — Державної Незалежності Змученої Матері-України.

«Не стало Нашого Верховного Вождя! Його жорстоко забито злочинцем... Та забито тільки тіло, але не забито духу. Цуха забити не можна! Цей дух вітас серед нас і доки буде жити нація українська — буде вітати й кликати до боротьби за той ідеал, який ноє в у своєму серці С.Петлюра.

«Пролито невинну кров! Об'єднаймося-ж в міцній моноліт навколо Святої Грови Мученика й тоді ніяка сила ворожа не вирве у нас світлої ідеї, яку втілив у наші ісготи Наш Незабудний Небізичний!

«Помолімося-ж о єщоїй Душі Пого!»

Запалили в руках присутніх свічки. Задунало по правилам православ-

ної церкви «Христос Всікресе», а після того палився з грудей хору — старшин і козаків — жалобний мотив заупокійного церковного співу.

«Во блаженні усній подай, Господи, вічний спокій»... тримячим від хвилювання голосом проголосив пан-отець. Всі як один опустившись на коліна, почулося глибоке труде відхлинування: то плакали сини України по незамінним втраті. В цей момент відчуваєшся, як щось тяжке, тяжке, навалилося на тебе зверху й роздавило твоє мізерне, ніким пепомітиє й нікому від нині непотрібне... Не стало Того, Хто оте мое... я... силою свого непохитного духа потягнув за собою. Не стало ще одного борця за українську національну ідею. Померла ще одна зоря, що так яскраво світила нам на тернистому шляху до волі нашої батьківщини.

В друге і в останній раз проспів хор «Вічная пам'ять», гучніше почувся широкий плач осиротіліх емігрантів... Й підняв голову й у всіх побачив на очах слізи. Планали як діти.

Спазми здушили горло й я не міг стримати тієї слізи, що так і просиялась у мене на очі.

Всі присутні приложилися до хреста, опустивши салю й по малу стали росходитися по своїх домах.

Кожного чоло було повите безмірним смутком, кожний піс в своїму серцеві:

Вічний спокій Незабутньому Вождеві!
Най лехкою буде Пому чужка земля!

М. С.

ПРЕСА РУМУНІЇ ПРО УБИВСТВО С. В. ПЕТЛЮРИ.

Терористичний акт в Паризі, жертвою якого став Голова Української Держави та Головний Отаман Українських Республіканських Військ С. В. Петлюра, мав широкий відгук на сторінках всієї преси в Румунії.

Джерелом інформацій для неї була переважно закордонна преса (французька, піменська і польська).

Тому ці інформації посили часом противорічний характер.

Тим часом в тих випадках, коли газети намагалися проаналізувати події, або виявити своє відношення до них — тої їх був прихильно-співчуючий і сердечний.

С. В. Петлюру газети називають гетьманом.

Газета «Універсал» (ч. 123), торкаючись життя С. В. Петлюри та характеризуючи його політичну постать, пише:

...Жертвами гетьмана Петлюра, був подіено великої слави.

Бувший Президент Української Народної Республіки був дійсно небезпечним ворогом борисевиків.

Рідко який злочин виконувався з таким дивовижним спокоєм і в той же час з таким обмірником дикунством.

Гетьман Петлюра жив у Паризі з березня місяця 1925-го року, з весною дружиною та донькою 14-ти років, в ічесливому будинку по вулиці Тенар.

Бувший диктатор України вів дуже скромне і замкнене життя. Виходив він дуже рідко і жив надію на визволення своєї батьківщини.

Він ні до кого не заходив, окрім своїх кознатріотів — таких-ж емігрантів, як і він. О 12-й годині дня він щоденно разом з дружиною та донькою ходив обідати в дуже скромну ресторацию.

«Наколи-б він мініне віддавався своїм думкам, то він-би спостеріг, що вже два тижні його вперто перестідував якийсь підвидуум».

Закінчує свої інформації «Університет» витягом з французької газети «Le Journal», в якому говориться:

«Твердження вбивці, що Петлюра антисеміт єсть цілковитим абсурдом. Гетьман був, як і всі українці, націоналістом, антиболішевиком і антиросіянином. Але ніколи Петлюра не уряджував жадних погромів і не допомагав жадним погромщикам. Заява вбивці Петлюри лише замаскований претензіст. Москва мала дуже великий інтерес, щоби знищити того, хто був душою національного руху на Україні, і вбивця Петлюри ніхто інший, як тільки платний агент злочинної банди, котра керує долею нинішньої Росії».

Друга газета «Кувинтул» - устами журналіста Євгена Тітіяну, в статті під заголовком: «Смерть Петлюри», між іншим каже:

«... Слово за судом присяжних. Чи це злючини помсти, чи злочин політичний? Чи виступ персональний, чи акція вирізана якимсь комітетом, акція методична і відповідає програму задушення українського національного життя?

Петлюра був проводирем. Петлюра був також і символом. Проводирь залишився на чолі скороченого державного апарату, керуючи армією, що тимчасово перебувала на еміграційному становищі.

Символ продовжував сяяти променистою палією. Незалежність України втілювалася в постаті Петлюри.

Ми ніколи не прагнули до ясного зрозуміння наших інтересів у російському політичному хаосі.

С помилкою сподівався усталення постійного спокою лише від змінення режиму. Так само є помилковою віра в миролюбивість червоного режиму. Небезпека та-ж сама і постійна: педічма Росія.

При такій ситуації єдину можливістю для нас, єдиною політикою, яка повинна керувати лінією нації поведінки, - мусить бути створення Української Держави. Кожну спробу українського закріплення треба зустрічати з симпатією. Яким-би не був рух до незалежності, він повинен знайти у нас прихильне відношення.

Український Уряд визнав Бесарабію за нами. Ми-ж нічого не зробили, щоби його підтримати. Навпаки. Не кажучи вже про активну допомогу Україні, генерали Врангель та Деліжин знайшли у нас, прихильників навіть тоді, коли воєнініції українську національну армію. Подібний-же дохр міжна зробити і Польщі.

Для всіх прихильників і приятелів України, як сусідки, смерть Петлюри означає віддалення справи реалізації її незалежності...»

Українська газета «Рідний Край», що виходить у Чернівцях на Буковині, в числі від 30-го травня каже:

«...убивець подає за причину вбивства помсту за покарання смертю двох його братів, що з очевидною брехнею, в яку не піскрить ніхто, хто зіграв Петлюру..».

На думку газети: «Симона Петлюру навіть українські комуністи не мали-б відваги забити, бо познозує його особу, хоч про людське око, з політичних причин, по газетах обгідують його болотом. Така вже мода настала в малоджутурініх краях, що політичного противника, всупереч власному сумлінню, мастиль болотом, не маючи аргументів окрім клевет».

Цим газета цілком спушило підкреслює, що авторів убивства треба шукати в Москві і зуміється далі на сучасному стані Великої України.

Газета каже:

«...Не так стоять справи на Великій Україні, як то подають деякі українські газети, безкритично користуючися джерелами большевицького походження. Чужий українцям московський большевицький режим надійде до печіонок українському народові. І той гніт викликав серед широких мас ненависть до большевиків і паніональну

З жалібного походу на бульварі Edgar Quinet.

свідомість, якої-б ніхто був не сподівався дочекати перед 3-ма роками. І тільки, уступаючи перед стихійною силою української свідомості народних мас, правительство допускає украйїзацію, которую бойкотують і здержують московські большевики. На 10 мільйонів душ, що заселяють Україну над Дніпром, не має більше як 100.000 большевиків. Решта безпартійні, бо большевицький уряд не признає інших політичних партій oprіч своєї...

Далі йдуть інформації про самий акт убивства Головного Отамана, які редакція газети «Рідний край» закінчує так:

«... Смерть Симона Петлюри глибоко трагічна з особистого і національного боку. Хтє-б і як-би не міркував про державно-творчу роботу покійника, одного не заперечилъ йому й найтяжчий його політичний противник його надзвичайно великий український патріотизм і подиву гідна жертвенність і рішучість. Сотки тисяч політичних українських емігрантів з Великої України, котрі до постійної хвилі бачили в нім свого Вожда й голову Незалежної Української Церковної Мойсея, що мав їх повести в улюблений рідний край, зачехані тепер відвічним ворогом України, остались сиротами. Це глибши душі трошути й особисті його знакомі й приятелі, яких є й на Буковині між ровесниками дорогого небіжчика. Симон Петлюра перебував студентом майже піврік у Чернівцях перед 25 роками, загально у поблагій між тодішнім українським студентством черновецького університету. Западто вразила нас болюча вістка про несподівану смерть незабутнього борця за Незалежну Українську Церкву, щоби ми могли сповійно переповісти діяльність його

Панахіда на могилі С. Петлюри в сороковий день смерти.

серед живучого тепер цокоління українців і коло будови Української Народної Республіки. Зробимо це в наступних числах, освітлюючи його політику на полі всьогосвітніх подій».

Дм. Геродот.

2 червня 1926 року.
Букарешт.

**Від Подебрадського комітету для вшанування
пам'яті С. Петлюри.**

Трагічна смерть С. Петлюри поставила перед українським громадянством важкі й відвічальні завдання.

Вороги української державності, українського визвольного руху хотять використати смерть нашого Вождя для того, щоби заплямити, огальзити світле ім'я Покійника, а разом з ним усю українську визвольну боротьбу. Пого хотять зробити погромщиком, наші визвольно-державні змагання хотять перетворити в рух диких мас, що мали одною цілю рабунок, нищення й погроми. Пого й нас роблять відвічальними за жидівську кров, пролиту на Україні большевицькими та денікінськими провокаторами. Вбійника ставлять на п'єдестал мєстника за жидівський народ.

В цьому напрямі провадиться всестороння підготовка судової розправи Шварцбарда. Цілі цієї мети поєдналися в дружній спілці всіх ворогів української державності — жидівські банкіри, московські комуністи і «единонедільниковські соціалісти». Ціліці справи збиралоють гроші, фальшують документи, інспірюють пресу. Наши вороги хотять присуд в справі Шварц-

барда зробити присудом обвинувачення для С. Петлюри, для нашої візвольної боротьби.

Громадян! Чи ми донустимо, щоби сталося над нами таке злоуважання? Акції ворогів ми повинні протиставити нашу енергію й активність, нашу з'єднаність і дисципліну.

Підготовка й ведення судової розправи, коли коло неї з'єднані всі зусилля наших ворогів, вимагає дуже значних грошових засобів. Ці засоби повинні зібрати ма самі шляхом загального добровільного оподаткування. Во ім'я оборони національної чести, во ім'я оборони світлої пам'яті С. Петлюри ми закликаємо Вас до пожертв для цієї мети.

Пожертви, приймає скарбник Комітету п. Козловський щодня в урядові години в готелі «Централь».

До світла дійсності.

ТОВАРІСТВО ВОЯКІВ Б. АРМІЇ У. Н. Р.,
відкриваючи з призвістством ганебні інсценації жидівської преси по адресі
Світлої Пам'яті свого Головного Отамана, виголошує рішучий протест
проти недостойних спокусів вчинити пліму як на Небіжчика та Армію
У.Н.Р., так і на всю жертвенішу боротьбу Українського Народу за своє
визволення.

Не жертвою помсти за чини, до яких Він не спричинився, але в наслідок певно обрахованого плану вінав Гой, хто завзято боронив незалежність
своєго Краю. Доки Він був живий, ворог не міг почувати себе певним володарем окупованої України.

Всі вояки з свідками того, що Головний Отаман Симон Петлюра завжди стояв на охороні всього мирного населення України від тигару ворінських подій. Наїрнішішим чином, не зупиняючись перед розстрілом винних, боровся Покійний проти якого будь покривлення цього населення, зокрема жидівського. Лише невтомий енергії Покійного мусить завдячувати жидівська людість України, що спорадичні протиїдії виступи по-одиноких осіб були одразу припинені і стихійного характеру не набрали.

Це добре відомо і було свого часу відповідно оцінено, коли численні жидівські делегації з равинами на чолі вітали Головного Отамана по містах і містечках України в часі його подорожів, висловлюючи відчіність за прихильне ставлення до жидівського населення. В рівній мірі не вже зафіксовано в творах тих жидів – письменниців, які близько стояли до державної праці Покійного.

Отже цей виступ жидівської преси проти Світлої Пам'яті Небіжчика й через те – проти святого прагнення Українського Народу до свого визволення – свідчить про те, що преса ця не хоче зрозуміти правдивого стану речей, бо має перед собою лише одну мету – ухиляти увагу всього культурного світу від дикунського вчинку скритовбийника через те, що Він є одиночленець.

Хай пролита Мучеником кров злочута міцніші шереги борців за вільшість незалежної Держави, а Жертва ця назважди лишиться пристадом, що треба вмерти, але не зрадити.

Вічна пам'ять Полеглуому Вожеві, слава борцям за волю Рідного Краю.

Генеральна Рада Т-ва
вояків б. Армії У.Н.Р.

29 травня 1926 р.

УКРАЇНСЬКА СТАНІЦЯ.

ПОСТАНОВА

українських організацій і громадян м. Варшави, об'єднаних для вшанування пам'яті Голови Директорії, Головного Отамана Військ Української Народної Республіки Симона Петлюри.

Злочинні кулі на вулиці Парижу 25 травня ц. р. перервали дорогоцінне життя великого пам'ятою громадянині, Симона Петлюри, і вороги Української Державності, щоб виправдати злочинця, намагаються брудними наклепами пакинути тінь на Іого чисте й світле ім'я, разом з тим паїм'я всього українського Народу, закидаючи Пому вчинки, в яких Він не тільки не був винен, але з якими Він боровся всіма своїми силами.

Нація в особі Симона Петлюри понесла страшну втрату, свіжа одначе, і далека від України Іого могила та пегідії виступи ворожих української державності чинників ще тісніше сдають усіх нас в одигу, велику, всеукраїнську сім'ю.

Над свіжою могилою кращого Сина України, нехай замовкнуть усі дрібні суперечки, нехай весь Народ зрозуміє, яку велику жертву принос Симон Петлюра для рідкого Краю, та нехай всі гідно стануть в обороні Іого чистого імені та своєї Батьківщини.

У великому та глибокому жалю, але в великій вірі та твердому пере-конаючу в справедливій перемозі української національної ідеї, ми, нижче-підписані українські громадяни і організації м. Варшави, зібрані 9 червня 1926 р. для вшанування пам'яті Симона Петлюри, Голови Директорії, Головного Отамана Військ Української Народної Республіки, склаємось побожно перед свіжою могилою Великого Сина України, посія святої ідеї української державної незалежності, присвячуюмося до загального голосу українських національних представництв, організацій і преси, та,

протестуючи супроти прізвавого терору, від якого загинув невідкаженою пам'яті Симон Петлюра,

рішуче відкіндуємо безпідставні і пегідії закони, роблені ворогами нашими, світлій і чистій пам'яті Симона Петлюри і українському Народові

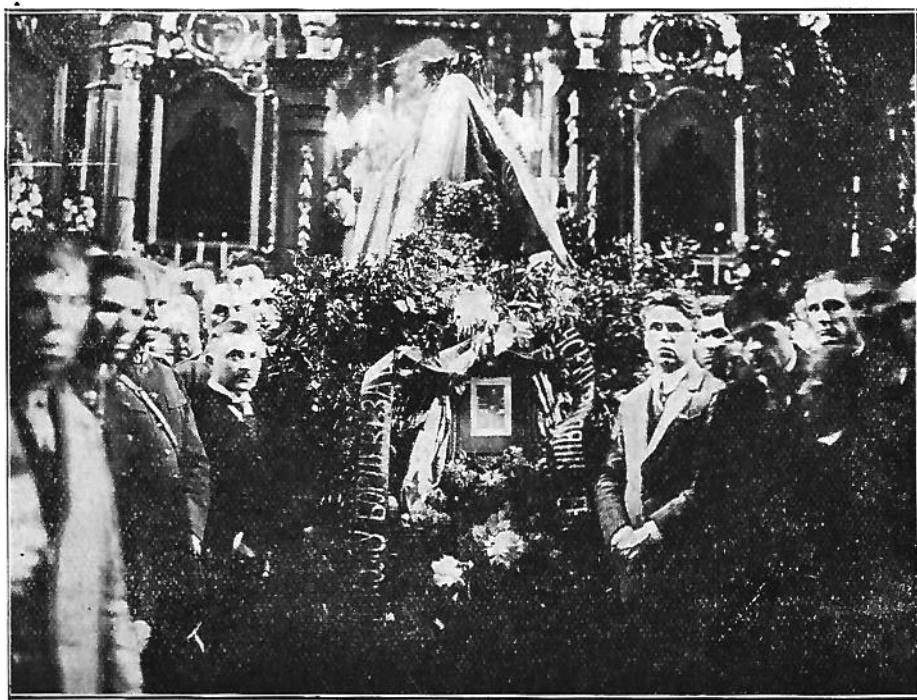
і клічемо весь український Народ в еноті, згоді та витривалості провадити дальншу боротьбу аж до єдноковитого здійснення національно-державних ідеалів. .-

Варшава, 9 червня 1926 року.

Організаційні збори „Комітету для вшанування пам'яті Симона Петлюри“ у Франції.

Збори ці відбулися дні 13-го червня ц. р. о 8 год. 30 хв. вечера в Парижі з участию представників: від Української Громади в Парижі - - п.п. Базяк і Шульгин, від Української Громади у Франції - - п.п. Стасів і ген. Шаповал; від Української Студентської Громади у Франції - - п. Петренко; від Українського Ймінчого Благодійного Комітету - пані Мішківська і пані О. Токаржевська; від редакції «Тризуб» - - п. В. Проkopович; від Вищої Церковної Ради - п. ген. Удовиченко; від Українського Евангельського Об'єднання - п. Лубенець, від Управи Українського Національного Хору — п. Миколайчук; від Генеральної Ради Союзу Укр. Еміг. Організацій у Франції - - п. Гончарів.

Збори відкрив п. І. Базяк. Понідомивши збори, що крім присутніх до участі в Комітеті був запрошений Український Релігійно-Науковий Комітет і що представник його ще не прибув, п. Базяк запропонував вибрали Голову зборів та секретаря.

Напахида по бг. пам. С. Петлюри 10 червня в м. Тернополі.

На голову зборів вибрано одноголосно п. Базяка, а на секретаря п. Стасіва. Голова зборів після поясень про мету Комітету дає перше слово п. В. Прокоповичеві.

В. Прокопович визначає найперші й найголовніші точки з тих завдань, які стоять перед Комітетом. Він подає до відома зборів, що через брак грошей ще є досі не куплено місця на кладовищі для могили Покійного. Крім того, Комітетові і громадянству треба підготуватися до процесу, бо в чужинецькій пресі ведеться шалена ворожа агітація, що-для майже подаються з ворожого боку неправдиві інформації про вбивство та про дійсні мотиви цього страшного злочину. Все це підготовлює в європейській опізнії ґрунт, щоб під час процесу скомпрометувати й заплямувати не тільки чисте ім'я Симона Петлюри, а і весь український визвольний рух. Комітет мусить подбати, заявляє далі промовець, про заłożення музею та бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі, а також закупити фільму похорон II. Головного Отамана та обстановку помешкання, в якому перед смертю жив Покійний.

Ген. М. Щаповаль приєднується до пропозицій п. Прокоповича та пропонує звернутись до всієї української еміграції із закликом взяти участь в цій справі, а також подбати про те, щоб був виданий збірник, присвячений Нанові Головному Отаманові.

Ген. О. Удовиченко приєднується до обох пропозицій і вважає, що велику увагу треба звернути на підготовку до процесу.

ІІ. Стасів пропонує звернутися і навязати контакт з тими окупованими землями українськими, які можуть взяти участь у віщануванню пам'яті II. Головного Отамана.

Голова зборів п. Базяк заявляє, що Комітет всі висловлені тут бажаній й пропозиції мусить взяти на увагу та подбати про те, щоб найліпше перевести їх в життя. Крім того Комітет мусить у своїй роботі увійти в повний контакт з іншими аналогічними Комітетами, що повстали на еміграції та в краю.

Після прийняття цих головних завдань Комітету, збори приступають до обрання Президії Комітету.

Головою Комітету вибирають одноголосно п. ген. О. Удовиченко, заступником голови - п. І. Токаржевського-Карашевича, членами Президії пані С. Мєшківську, ген. М. Капустянського та п. І. Базяка.

Розподілення обов'язків поміж ними доручається перевести самій Президії і на тому збори закриваються.

— Президія «Комітету для вшанування пам'яти Симона Петлюри у Франції» одбула своє перше засідання 19 червня в Парижі. Присутні: ген. О. Удовиченко, п. Токаржевський-Карашевич, пан Мєшківська та п. Базяк. Після обрання на секретаря Комітету п. Базяка, а на скарбника пані Мєшківською, ухвалено такі постанови: 1)увійти в контакт з аналогічними Комітетами, що вже повстали в інших державах серед української еміграції; 2)виготовити комунікат від Комітету до української еміграції в Сполучених Штатах Північної Америки та Канаді; 3)відкрити збиральня жертв на спеціальний фонд для забезпечення родини Пана Головцого Остмана та на увіковічнення Його пам'яти; 4)звернутися до всіх українських організацій у Франції з закликом відчислити одноденний заробіток на фонд імені Симона Петлюри; 5)подати до відома організацій і громадянства для надсилання грошей, листів і книжок для бібліотеки - адресу редакції «Тризуба», 6)звернутися до Видавничого Українського Фонду в Празі з проханням порозумітися зо всіма українськими видавництвами в справі організації надсилання книжок для української бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі.

КОМУНИКАТ

Комітету для вшанування пам'яти Симона Петлюри у Франції.

(Це вірних синів-патріотів українського народу в Америці та Канаді).

Не стало в рядах наших борців Великого Національного Вождя — 25 травня у Парижі від кулі ворогів українського народу впав Симон Петлюра.

Від кулі вбивці, найнятого і підісланого червоною Москвою, перестало битися Його серце, що так боліло і страждало за пригноблений український народ.

Ганебно і підтрунило, убиваючи Симона Петлюру, вороги думали вирвати душу української визвольної боротьби, щоб з неї на лісі вічні запанувати над народом нашим, щоб знов находити на його шино ярмо московське.

Але вороги наші помилились.

Ім'я Симона Петлюри певніше для усього українського народу. Воно, овіянє славою Національного Героя, живе в кожній українській хаті, в кожному українському серці і служить нам прикладом для нас і націоналів наших — жити, боротись і вмерти за Україну так, як жив, боровся і вмер Симон Петлюра.

Мученицька смерть Симона Петлюри об'єднала всіх — сотні й сотні телеграм, листів і заїздів від різких українських організацій, інституцій, гуртків і окремих осіб, українські демонстрації, що відбулися під національними прапорами в Гліві та інших містах на Україні, свідчать про те, що

ідеї Його глибоко пройняли ввесь український народ. Його останні слова — боротьба за Самостійну Соборну Українську Державу — стали символом віри для кожного свідомого українця. Зберігаючи світлу пам'ять Великого Борця в наших серцях, ми будемо й на даних безетренно йти Його слідами до достаточної побуди над нашими ворогами, до воїні для всього українського народу.

Комітет для вшанування пам'яті Симона Петлюри, що складається з представників українських організацій у Франції, ухвалив звернутися до всіх вірних українських громадян-патріотів в Америці та Канаді з слідуючим:

1. Покійний залишив дружину і малолітню дощонку без ніяких засобів для життя. Відзначаючись наїзничайною безкористністю протягом усього свого життя, Він николи і не дав про забезпечення своєї родини. Тому Комітет первою свою ціллю постановив зорганізувати спеціальний фонд для забезпечення родини Іоакімової.

2. Для достойного вшанування пам'яті Покійного Комітет постановив закласти музей і бібліотеку імені Симона Петлюри в Парижі. Музей і бібліотека служитимуть тим осередком, в якому скучиться і буде провалитися культурно-національна праця на чужині, ширим і відкритим прихильником якої був Покійний і яка так потрібна єсть і буде нам завжди.

3. Вороги наші не задовольнились тим, що вбили Прорізника нашої нації, вони намагаються, не відкидаючи пайогидливіших засобів і одвертої підвоїї брехні, осквернити і заплямувати чисте і святе Його ім'я і разом з тим ім'ям цілого народу нашого та його визвольну боротьбу. Наші вороги збирають великі гроної на процесі і для вбивці. Комітет вважає своїм обов'язком рішуче виступити проти наскептів і неправди та правдиво освітлювати інформувані європейську опінію про справи українського визвольного руху та ролю в нім Симона Петлюри.

4. Комітет буде проводити свою роботу в новому порозумінні зо всіма аналогічними Комітетами, що вже повсталі майже по всіх державах, де перебуває хоч невелика кількість української еміграції.

5. Комітет відкриває збирання жертв на спеціальний фонд для забезпечення родини та на увіковічнення пам'яті Симона Петлюри.

Комітет подає до відома українських організацій і громадянства для листів, для надіслання грошей та книжок для бібліотеки таку адресу:

«Le Trident»

Boite postale № 15. Paris 13. FRANCE.

ГОЛОВА: О. УДОВІЧЕНКО (-), член-кор. Заступник Голови Я. ТОКАРКЕВСЬКИЙ-КАРПІНЕНКО (-). Скарбник: С. МІЛІГІВСЬКА (-).
23 червня 1926 р. Париж.

Міжорганізаційний Комітет у Празі.

Міжорганізаційний Комітет для вшанування та оборони пам'яті С. В. Петлюри в ЧСР. на своїму засіданні 18 червня б. р., виступавши звідомлення Голови Комітету проф. О. Шульгина про похорон С. В. Петлюри та про Жалібну Академію в Парижі і доклади проф. А. Йковleva, п. Волкова та скарбника п. Шишківського, прийняв постанову про організацію спеціальної комісії для оборони імені С. В. Петлюри в процесі і в пресі. Комісія має складатися з правників, військових, бувших урядовців та журналістів.

Дані по між іншими ухвалами було прийнято постанову -- встановити обов'язкове самоналікування для здобуття коштів на видатки Комітету та на фонди для виховання дочки С. В. Петлюри - - Лесі. Оподат-

кування перевести по такому плану: а) обов'язкове самооподаткування української еміграції в ЧСР, та б) зборання добровільних пожертв.

1) Самооподаткування встановити па таких принципах: а) Встановити щомісячний податок в розмірі 1% з місячного прибутку фізичних осіб, що одержують певний самостійний прибуток з заробітку, платні, доцомоги і т. д.

б) Встановити обов'язкові щомісячні внески для організацій та установ в розмірі 5% їх місячного прибутку, при чому якщо б 5% перевищувало 200 кор. чен., то сума внеску встановлюється въ порозумінні організацій чи установ з фінансовою комісією. *)

2) Добровільні жерти збиратися: а) по отвертим листам Комітету при нагоді виплат, вистав, концертів, лекцій і т. д. б) відчленним 10% прибутку з вистав, концертів, лекцій і т. д. від персональних пожертв окремих осіб.

3) Податок встановлюється з 1-го липня б. р. і продовжується в міру потреби.

4) На покриття невідкладних видатків Комітету, організацій, що до Комітету приступила і не внеслище одноразових внесків, мовиній негайно ці внески зложити на руки скарбника Комітету.

5) Для переведення в життя оподатковування та для завідування зібраними коштами організувати фінансову комісію в складі п'яти осіб, яка сама обере свою президію.

6) Для фактичного контролю над витратою зібраних коштів та для виготовлення відчитності обрати контроліруючу комісію з трьох осіб.

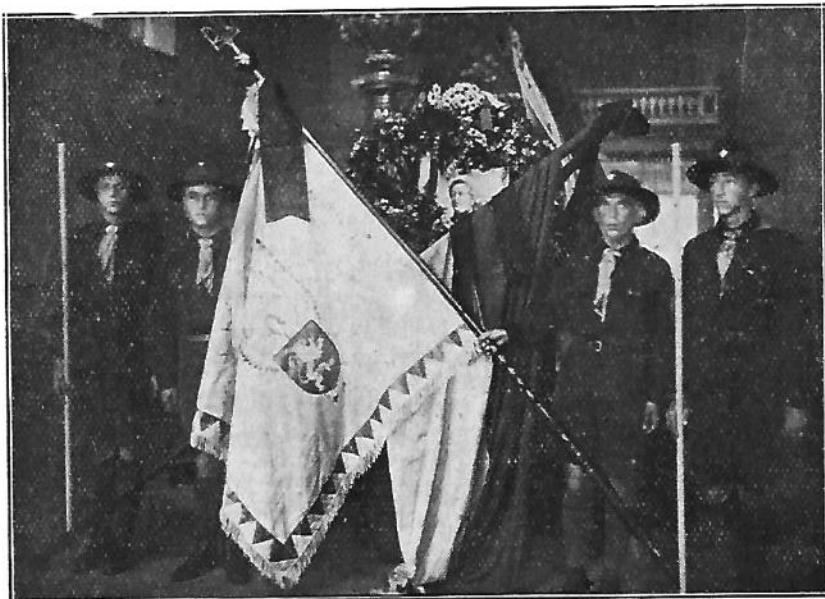
7) Зібрані такими способами кошти призначаються: а) 25% на фонд для виховання дочки С. В. Петлюри - Ієсі; б) решта на видатки Комітету і Комісії та на підготовку до процесу.

З діяльності Подебрадського комітету для вітанування пам'яті С. Петлюри.

26 травня в день одержання звістки про смерть С. Петлюри в Подебрадах утворився тимчасовий комітет по вітануванню пам'яті Небіжчика в складі: пр. Л. Біча, пр. Е. Іваницького і представника академічної громади студ. Рєутова. Цей комітет, перевівши пегайду працю і «вважаючи свої тимчасові завдання закінченими» та рапочучи необхідним створенням стального К-ту з аналогічним завданням», скликав для цього 3 червня організаційні збори, на яких взяли участь 39 українських політичних, культурних, наукових та інш. організацій та установ. Збори ухвалили:

- 1) Організувати постійний К-т для вітанування пам'яті С. Петлюри.
- 2) Комітет складатиметься з стаїв українських організацій та установ у Подебрадах.
- 3) Створена Організація називається - К-т для вітанування пам'яті Голови Директорії УНР та Головного Огамана Українського Війська С. Петлюри.
- 4) Зверхнім органом в загальні збори представників од організацій, по одному від кожної.
- 5) Виконавчим органом К-ту є «Президія», що складається з Голови, його заступника, секретаря та трьох референтів: 1) пресово-литературного, 2) лекційного та 3) фінансового.

*) Податок як з окремих осіб, так і з організацій збирається по можливості через організації. Особи, що не належать до організацій, вносять податок безпосередньо фінансовій комісії.

Урядження жалібної академії в Празі 29 травня на Стров'янському острові.

Президії надаю право в разі потреби організувати шляхом кооптації комісії при вище названих референтах.

ІІ. ЗАВДАННЯМ ДІЯЛЬНОСТИ К-ТУ МАС ВУТІ:

- 1) Розроблення шляхів і способів ушанування пам'яти Іллінського Голови Української Держави.
- 2) Заснування фонду для фінансування діяльності К-ту.
- 3) Провадження праці по підготовці судового процесу, як шляхом пресової інформації, так і зборянням необхідних матеріалів.
- 4) Заохочування родини С. Нетлори. Крім того доручено Президії провадити працю в найтіснішому контакті з анатотичними к-ми, та подати ініціативу до створення «загальній еміграційної комісії для складення меморандуму до суду», до якої запросити найвизначніших українських правників та політичних діячів.

Висловили такі побажання:

- 1) Видати збірник, присвячений С. Нетлори.
- 2) Установити мармурову дошку з відповідним написом на домі, де жив С. В.
- 3) Поставити пам'ятник на могилі Іллінського.

Після переведення зазначенних ухвал та побажань обрано президію в складі голови доц. Садовського, його заступника доц. Романовського, секретаря л. Залевського, рефер. пресово-літературного інж. Єреміїва, лінгвістичного інж. Довгала та фінансового п. Козловського.

«Президія» приступила до виконання поставленої загальних зборів 5 червня своїм першим засіданням, на якому було памічено працю на ближче майбутнє:

Урочистення жалібної академії в Подсбралах 28 травня, що
це відбулася через заборону чеської влади.

-
- 1) Влаштувати ряд лекцій та відчитів, у яких висвітлити діяльність
та особу С. В. як для українського, так і чеського громадянства.
 - 2) Заснувати пресове бюро.
 - 3) Висвітлити справу вбивства Петлюри в українській американській
пресі.
 - 4) Видати бюллетень, присвятивши його С. В.
 - 5) Складти лекційну та пресово-літературну комісії.

Це-які з зазначених ухвал передведені в життя, а деякі лише в стадії
переведення. Улантовано три лекції для укр. громади: проф. Машієвича,
доц. Садовського та проф. Шульгина, організовано комісії при рефератах,
зібрали чимало преси англійської, французької, італійської, російської
й інш. та й далі збирається, розроблена конструкція контакту всіх анало-
гічних комів, приступлено до збирання матеріалів до пропаганди, розроб-
лено проект фінансування к-ту в його праці.

З ЖАЛІБНОІ ХРОНІКИ.

З Волині.

Хочу вам переслати цих кілька слів з бідої Волині і поділитися останніми враженнями, звязаними з смертю Головного Отамана. Нема чого говорити про власні переживання пайтязкі, але ще глибше вражас ї зворушене загальне мовчазне пригнічення селян, особливо молоді. Важко собі уявити їх обурення... Про настрої юнів, дику злорадність, пайбруднілі брехлі та опілювання пам'яті С. Петлюри, ви про це вже знаєте з жидівської преси.

Проте, вся ця страшна подія дала змогу людям оцінити дійсну вартість того імені - «Петлюра», а мене особисто переконали, як глибоко було воно заховано в прибитій, темній дупці Волині. Був десь чоловік, і після паче ним не цікавився, не турбувався, хіба-що часом хто спітав: «а де тепер Петлюра» і все. А от його не стало рантом, то розворушилося щось таке велике, болюче і відчувається якесь величезна пустка, якесь прогалина, которую нема чим заповісти зараз. Ще мабуть відчувають всі, всі.

Тутки, в Здолбунові лішилися стільки живих спогадів про Петлюру - тутки довгий час стояв його поятя, тутки він промовляв до народу, проходжався по залізничних торах, батакав з селянськими дітьми. Тутки кожен наступник має якийсь спогад усміхнений про Головного Отамана.

А в неділю 6 червня віштовано було панахиду в місцевій церкві разом по С. Петлюрі і Ів. Франкові. Зійшлися всі, навіть ті, що вже давно забули, що воюю Українці. Хор співав по українському «Вічну нам'ять», і старий більш, як голуб, пап-отець, сказав третмісячим голосом промову, теж по українськи. Згадав заслути покійного Вождя, його тернистий шлях від Кіїва за Збруч, сказав, що народ український повинен бути вдачець Петлюрі, бо він перший підніс прапор його визволення та незалежності нашої держави, і чесно боровся за ті святі книжі до своєї трагичної смерті. Був чесною доброю подиною, ніколи не хотів крихти других, любив Україну і за те загинув. Майже всі плакали в церкві. Якесь молодилья, стоячи біля мене і ехіплюючи, стала мені пощенки росповідати, як то тутки на пероні Петлюра казав до народу: «Номожить, люде, підтримайте свое військо та уряд, бо прийде ворог, візьме у таке яро, що ви ще не бачили». « Та бачите, начі, тоді люде його не посухали... Це з настрою селянства.

Майже вся українська преса, за винятком «Національного життя» одноголосно зайняла правильну позицію в оцінці тієї необмеженої нашої національної втрати.

-а.

Сумні дні на Ковельщині.

Страшна вістка про огидний злочин, доконаний жидівськими руками, і брудний наїдець, кинутий на всю визвольну боротьбу, зробив як на сміттю так і влагалі на українців страшне враження. Обурене до глибини душі громадянство, без ріжкіні партій, не зважаючи на трізვілі дії, які переживав Польща в звязку з виборами президента, зареагувало одночасно як протестами, так і відправленням уроочистих панахид по покійному Голові Директорії У.Н.Р.

У Ковелі дні 30 травня о 1 годині було відслужено панахиду, на котру, не зважаючи навіть на те, що про день панахиди стало відомо лише в суботу, зійшлися біля 500 душ. Бувши вояки армії У.Н.Р. всі були в якобі, котру вирішили посвіти три місяці. Пап-отець Губа сказав гарячу промову, під час котрої в церкві чути будо голоше рідання: плачали вояки української армії, плачали селяни, плачали жінки...

Крім того були відправлено 30-го ж травня панахиди в м. Ратному, в селі Осьмиговичах Новодвірської вол., в Михайлівському монастирі, в Огulinі (Несухойжевої вол.), в Несухойжках і в Синюхі.

В інших селах Ковельщини мають відбутися жалібні відправи дnia 5 червня.

Група козаків і старшин У.Н.Р. вислава від себе листа до Ради Міністрів У.Н.Р.

І. М.

П а н а х и д . и .

Цілі відбулися досі панахиди по Голові Директорії Симонові Петлюрі на Волині в таких місцях.

Кременеччина: м. Крем'янець - 21. VI., с. Бережкі - 10. VI., с. Індісті - 30. V., с. Кімната - 13. VI., с. Савчинці - 13. VI., с. Бережанка - 10. VI., с. Млишівці - 21. VI., м. Випинівць - 10. VI., с. Андруга - 21. VI.,

Ковельщина: м. Ковель - 30. V., Мильцький монастир - 30. V., м. Іссуходки - 30. V., м. Ратно - 30. V., с. Осьмогорівчі - 30. V., с. Заріччя - 30. V., с. Сикури - 10. VI., с. Скульпі - 10. VI., с. Карасин - 10. VI., с. Любитів - 10. VI., м. Новурськ - 13. VI., м. Турійськ - 10. VI., с. Обляпі - 13. VI., с. Іроздні - 13. VI., с. Рокотиння - 10. VI., с. Селище - 13. с. Черемшиха - 13. VI., с. Шаймо - 13. VI., с. Городло - 13. VI., м. Машевичі - 13. VI., м. Кунічів - 21. VI.

Рівенщина: м. Рівне - 30. V., м. Олександрія - 10. VI., м. Годок - 13. VI., м. Костопіль - 13. VI.

М. Пучук - 10. VI., с. Паврів - 13. VI. І. М.

В м. Олександрії на Рівненщині 10 червня відправлено було панахиду в місцевій церкві по бл. п. Головному Отаманові і Голові Директорії Симонові В. Петлюрі. По містечку було розвішено оновітні з чорними обвідками. Молоді і діти носили жалібні знаки (чорні ленти) і жовтоблакитні бантики. На панахиді церква була повна людей.

(«Громада»).

Панахиди відбулися за спогад душі Головового Отамана Симона Петлюри в м. Єлевані - 6. VI., в с. Басів Кут, Рівенськ., пов. 6. VI., в с. Брониках Рівенськ., пов. - 6. VI., в с. Милюстіві - 6. VI. Справа седянство брали численну участь на панахидах, видно було всюди шире горе, сум і жаль...
(«Дзвін»).

В Т е р н о п о л і .

В четвер, 10 червня, заходами придніпрянської еміграції в Тернополі і комітетом місцевого українського громадянства, при участі хору Д. Котка, відбулося в Тернополі поминальне богослужіння за упокій душі блаженішої пам'яті С. В. Петлюри. Службу Божу відправляли українські греко-католицькі священики, заступник капоніка о. Іорінськ в аспісті о. о. Колянківського, Ратича і Стасюка.

Перед вівтарем був зроблений гріб, гарно прибраний національним прапором, вишитими руничками, зеленою і квітами. На дубовому хресті - терновий вінок од придніпрянської еміграції з національною стрічкою, чорною кокардою і гербом України, з написом: «Незабутньому Вожеві і Товарищеві візвольної боротьби за Україну - Українська Придніпрянська еміграція. Тернопіль». Передній план трубу удекорований величним вінком з дубового листя і квітів. В середині його портрет Небіжчика. На чорній стрічці, з національною кокардою і гербом України напис: «Великому Еорцеві за волю України - Українські громадяне м. Тернополя».

Велика парафіяльна церква не могла вмістити і половину українських громадян, що прибули відвідувати пам'ять Мученика. Маса інтересантів і міщан, а ще більше селян з дооколічних сіл. Рівно ж прибули офіційні представники місцевої військової і цивільної польської влади.

Між присутніми в церкві були: д-р Никифор Гірняк, д-р Степан Баран, д-р Вітонійський, д-р Олійник, д-р Галика, д-р Ченя, д-р Чумак, д-р Укр. Гімн. Боднар, д-р Губчак, проф. Миколаєвич, проф. Терлецький, д-р Ковальський, д-р Турин і інші. Український (місцевий) Громадський Комітет рецензентували пані А. Кордубова і п. о. Колянківський. Делегатами від місцевої польської влади були: полковник Букштапін в асистенції трьох офіцерів (доведство гарнізону) радник п. д-р Височанський (Тернопільське воєводство), д-р Яворчаківський (президент міста Тернополя), п. Ворошинський (староста повіту Тернопільського), д-р Жулавський (дир. ІІ-го польської гімназії), д-р Кірхнер (дир. польської школи) і інші.

З приємністю потуємо, що в Галичині це перша поминальна служба Божа по бл. нам. С. Несторі, в якій антивіті участь взяло місцеве українське громадянство.

Хр.

Панахида у Львові.

Заходами Управи Українського Товариства допомоги смітрапам з Великої України у Львові урочисто відзначено панахиду по замордованому в Парижі Голові Директорії та Головному Отаманові військ УНР Симонові Несторі в неділю, 13-го червня. Співав співацький гурток під проводом Т. Купчинського. Подаемо з «Діла» гільзки уривків з опису цієї панахиди.

«Чепурпа церковія голинського австрійського гарнізону для православних воїнів при вулиці Францішканській битком набита.

«Багато народу, не маючи змоги добитись до церкви, заповновало простір перед церквою. А навіть розстилася людська хвиля по Францішканській вулиці. Публіка — інтелігенція і робітництво. Між ними видні представники українського громадянства у Львові та гурток національної еміграції з літньою і молоддю. Всі достосні вигутріши сі зовнішнє до сумнів хвилі, до моменту скорботного сногацу...

«До чепурної мережі при вулиці Францішканській прийшли спом'янути раба Божого Симона представники всього населення колись державного города Львова...

«Гедина 12. 45. Церковлю роз'яснює море світла. Відкривається «царські ворота». Новагом виходить з них з хрестом в руці священик в жалібних ризах. Це ісромонах Борис з Почасевою Лаври. Спершу гоночи коротку проховід про того, що боровся за велику ідею народу, що бажав усім щастя і добра, що носив ту ідею в серці, що здійснював її в крівавій неносимій боротьбі, що обносив її з гористкою вірного війська на вістрях банетів по всій Україні, що голосив її серед важкої недолі, проковтуючи гріхій хліб смітрапі... І взвиває зібралих, щоби помолитися за душу, смокій, тишину і добру пам'ять того, що його кров багряницею виріла брудні каміні паризької вулиці, а колись навіть буде символичною багряницею «царственного українського народу».

Мерехтить благовійне світло точеньких восткових свічок, здіймається въ гору іадильний дим — як Авleva жертва, поважно-піжно, скорботно — настросво липуть молитвенні слова священика, жалібно відповідає йому хор.

«... «За спокій, тишину і добру пам'ять» «раба Божого» Симона, «за відпущення гріхів вільних і невільних», за «квітище місце» на Господньому лоні для борця, мученика, ідеаліста — моляться всі, повторючи в думці молитвенно-скорботні слова священика...

В Перемишлі.

В Перемишлі поминальне богослужіння за упокій душі Головного Отамана військ УНР Симона Несторі мало відбутися 25 червня в великій салі «Народного Дому». На цього комітет запрошив всі українські товариства, ціле громадянство.

(«Український Голос»).

В Подебрадах.

На жалібній академії в Подебрадах, на яку не дали дозволу місцева влада, мали промовляти: В. Садовський, О. Бочковський, К. Мацієвич, С. Маланюк, І. Мазена, и. Шрамченко, и. Мурашко та ген. Омельянович-Павленко.

(«Українта»).

Поминки в Братиславі

І столиця Словаччини відгукнулася на ганебне вбивство пок. отам. Петлюри. Українська еміграція з Підніпров'я та Галичини вибрала окремий комітет, що зайшовся укладенням панахиди. Панахида відбулася зараз в підлію після довершеннего вбивства в каплиці теологічного факультету тутешнього університету. Правив православний священик і співав хор емігрантів. На панахиді була буквально вся тутешня колонія: разом по-над 200 душ, щоб віддати поклон пам'яті борця за незалежність народу. Ці поминки споїли ще тісніше українських скитальців з обох боків Збруча, що їх доля загната аж до Братислави. Сама панахида трогала за серце, багато людей ревно плакало. «Вічну пам'ять» проспівали на вколішках.

(«Діло»).

В Болгарії.

13 червня в Софії відбулася панахида по трагічно забитому на вулиці Парижу Головному Отаманові С. Петлюрі. «Бюллетень Українта», звідки беремо цю звістку, подає, що ще не мав докладніших відомостей проте, як проїшли перші дні пам'ятного жалю серед панії еміграції, що перевувавши в Болгарії.

Панахида в Н'ю-Йорку.

У неділю, 13 червня в українській греко-католицькій церкві св. Юра, що на 7-ій вулиці в Н'ю-Йорку, відправлено панахиду по бл. пам'яті Симоні Петлюрі.

Панахиду правив о. Павлик. Відспівав її, хор зложений з бувших співаків капели Іоаннія, що з'їхалися на той день до Нью-Йорку з різних міст. Співали рівно ж і українці, що тепер мандрують по Америці з кубанськими козаками.

На панахиду прибуло багато народа, пікника лише, що товариства не взяли офіційальної участі з своїми пропорами. Очевидно, не було кому піддати їм такої гадки.

Перед початком панахиди о. Павлик сказав коротке слово, присвячене пам'яті Героя і Вояка України - Симона Петлюри. Слово було коротке, але повне змісту і сили. Іо глибини душі зворушило воно людей і здавалося, що сам о. Павлик так перейнявся ним, що ось-ось не витримав і зашлache. Йо вже створило з самого початку сумний, молитвений настрій. Усесь час панахиди напував в церкві високоурочистий сум. Багато людей плакало, а коли почувся могутній спів хору: «Надгробное риданіє», то дійсно вся церква ридала.

Зокрема треба підкреслити, що мури нашої церкви ні-голи не чули такого знаменитого мелодійного й урочистого співу, який був на панахиді по С. Петлюрі. Двадцять п'ять країн співаків пайкіштої, яка коли була в світі, включили все своє почуття, увесь свій хист в чудовий угораїнський спів. Слінчено панахиду і почалася вечірня. А людям все здавалося, що в церкві ще лунає той чудовий і могутній спів.

Капелюхи віхдали пам'яті великого Сина України все те, що вони мали найпрощого, вони віддали пам'яті його свою душу, свій спів.

А нам, що прийшли помолитись за душу мученика, дали відчути всією глибиною душі, як дорогий українському народові той воясь, що так довго

проводив національну армію до боротьби за визволення свого народу з московського ярма.

Під час панахида була переведена збірка на інвалідів армії У.Н.Р., яка дала 20 дол. Ізніші дозірало ще 20.

Було би бажанням, щоб такі панахиди відправлено по других місцевостях, де живуть українці.

(«Свобода»).

В Вінніпегу.

Странну звістку про трагічну смерть Головного Отамана С. Петлюри від ворожих куль в Парижі принесли вечірні газети того ж 25-го травня. Тяжко засмутила вона всіх — і хто особисто знав Найкіншого Вождя, і хто тільки чув про нього та знав про його певтоману боротьбу за визволення батьківщини з московської неволі.

В неділю 30 травня одіправив наш священик о. В. Савчук урочисту панахиду по Національному Герою, а ввечері відбулися жалібні збори. Після пісні «Ви жертвою в бою ієрівним лягли» поділився з присітниками ген. Вал. Сікевич. «Особистими споминами про пезабутньої пам'яті С. В. Петлюру». Хорова частинка зборів складалася з таких пісень жалібних: «Ой, впав стрілець», «Журавлі», «Слава, слава, Отамане», «Ой, з за гори чорна хмара», «Ой, у лузі червона калина». А з промовами виступили: Мир. Стечишин — «Петлюра — будівничий Української Держави», В. Свистун — «Петлюра — Національний Герой», Я. В. Арсенич — «Невдячність нашої суспільності супроти С. В. Петлюри».

Останніми взяли слово І. Д. Лещинський Ю. Гуменюк: «Слюмний стрільця про Вождя Української Армії». Енергійними і могутніми звуками гимнів — «Не пора, не пора... і «Іде не вмерла «Україна» закінчилися уроочисті жалібні збори. Присутніх було до 600 чоловік, і не один після цих промов слізозами вмився, а у всіх певність зрозуміла, що наш обов'язок перед святою пам'ятю Борця за нашу Державність і Мученика за Україну — працювати й боротися далі аж до перемоги. —к.

„Комунист“ про вбивство Пана Головного Отамана.

В «Комунисті» з 26. 5 уміщено телеграму такого змісту: «Париж, 25. (ТАСС). Сьогодні до Петлюри, що проходив по вулиці, підйшов один українець, і, заявивши, що він мстить Петлюрі за убийства на Україні росіян і євреїв, стрілив до Петлюри з револьверу. Петлюра вбитий». А в тій же газеті за 27. 5 уміщено дві статті: одна передова, а друга Зюбченка. Цікаво, що не подають навіть хто вбив, а сказано що вбивця — «н е в і д о м и й у к р а І е п ь». Само собою розуміється, що треба ховати дійсність перед людністю.

В наступному числі надруковано портрет Пана Отамана і зазначено, що «затриманий вбивця оказался французским горожанином» що брав участь у французькому війську під час «імперіалістичної війни».

ЗМІСТ.

Від Уряду Української Народної Республіки — ст. 3. Нарик, неділя, 18 липня 1926 року. — ст. 6. С. Черепин. Нам'ятник перуко-
твірний — ст. 7. С. Волох. Нанахиди — ст. 9. І. Липовець-
кий. Відні загального смутку (лист з Варшави) — ст. 11. М. С. Останія
попана — ст. 12. Дм. Геродот. Преса Румунії про вбивство С.
Нетлори — ст. 15. Відозва — ст. 18. Організаційні Збори Комітету для
вішанування пам'яти С. Нетлори у Франції — ст. 20. Міжорганізаційні
Комітет вішанування і оборони пам'яти С. Нетлори в ЧСР — ст. 23. Зді-
яльність Подебрадського Комітету — ст. 24. З жалібної хроні-
ки: З Волині — 27. Сумісні дії на Ковельщині — ст. 27. Нанахиди
ст. 28. «Комунист» про убивство — 31.

ОГОЛОШЕННЯ.

Сенат Української Господарської Академії в Чехо-
Словенській Республіці (Ukrajinska hospodarska Aka-
demie у С. S. R. Lazne Podebrady) оголошує конкурс
рисунків печатки и знака Академії. Термін присилки
проектів до 1-го вересня б. р. Премії за три кращі про-
екти — 500 кч., 300 кч., та 200 кч. Умови конкурсу та
пояснення Канцелярія Академії на бажання висилає
негайно. Ректор Академії, професор Шовгенів.

Редакція і Адміністрація: 19, rue des Gobelins, Paris XIII.

Поштова адреса: «Le Trident» (Трізуб). Boîte post. № 15. Paris XIII.

Редактор Комітет.

Адміністратор: *Л. КОСЕНКО*.

Le Gérant : Mme Jeanne de Carvalho Gerzain.

Soc. Anon. Imprimerie de Navarre, 5, rue des Gobelins, Paris